

VÝCHOVNÝ PROGRAM DIAGNOSTICKÉHO CENTRA
BRATISLAVA - ZÁHORSKÁ BYSTRICA

2023/2024

I. Základné identifikačné údaje

Názov výchovného programu	Výchovný program Diagnostického centra, Bratislava - Záhorská Bystrica
Názov školského zariadenia	Diagnostické centrum
Adresa školského zariadenia	Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica
IČO	00163252
Kontaktné údaje	Telefón : 02/65956215 Mobil : 0905 300 674 e-mail : dctrba@gmail.com www.dc-zahorskabystrica.sk
Forma výchovy a vzdelávania	Nepretržitá
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy/ školského zariadenia	08.09.2023
Dátum prerokovania v rade školy/ rade školského zariadenia	10.10.2023
Platnosť výchovného programu	Od 08. septembra 2023 Do 31. augusta 2024
Zriaďovateľ	RUŠS Bratislava Tomášikova 46 832 05 Bratislava

II. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy Diagnostického centra Bratislava - Záhorská Bystrica

1. Charakteristika zariadenia – cieľ, poslanie, úlohy a zameranie

Diagnostické centrum má podľa § 121, ods. 2 školského zákona najmä:

- a) zabezpečovať diagnostiku deťom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti,
- b) poskytovať poradenské služby zariadeniam, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť alebo ochranná výchova, ak o ne požiadajú,
- c) vypracúvať diagnostické správy o dieťati a žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré slúžia ako vstupný podklad pre zariadenie, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť alebo ochranná výchova, na vypracovanie individuálneho reedukačného programu alebo výchovno-vzdelávacieho programu pre prácu odborníkov s deťmi a žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami mimo zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť alebo ochranná výchova,
- d) vypracúvať odporúčanie o umiestnení dieťaťa a žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami po ukončení pobytu v diagnostickom centre s ohľadom na možnosť prípravy na povolanie, uplatnenia na trhu práce a úpravy rodinných pomerov. Ak diagnostické centrum odporúča absolvovanie výchovy a vzdelávania v reedukačnom centre, v odporúčaní uvedie konkrétne reedukačné centrum.

Diagnostické centrá sa podľa § 121, ods. 8 školského zákona môžu diferencovať na:

- a) diagnostické centrum pre deti do 15. rokov veku alebo do ukončenia povinnej školskej dochádzky,
- b) diagnostické centrum pre deti od 15. rokov veku.

Do diagnostických centier sa spravidla prijímajú deti oboch pohlaví.

Komplexná diagnostika dieťaťa a žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa realizuje na základe činnosti inkluzívnych odborných tímov, ktoré tvoria odborní, pedagogickí, a zdravotnícki zamestnanci: psychológovia, sociálni pedagógovia, špeciálni, liečební pedagógovia a zdravotné sestry.

Cieľom práce DC je integrácia detí v prirodzenom prostredí, ku ktorej vedie inkluzívne prostredie komunitného spoločenstva poskytujúce deťom a žiakom s rôznymi špecifickými potrebami rovnocenné možnosti rozvoja ich silných stránok a prekonania ich ťažkostí, ktoré im bránia v úspešnom začlenení sa do bežného života. Výchovné úsilie smeruje k sebazoznaniu, aktivizácii dieťaťa a žiaka v žiadúcom smere, k cielenej korekcii správania a hierarchie hodnôt, ktoré by mali byť v súlade so spoločensky akceptovateľnou normou. Predpokladá sa priaznivá prognóza v zmysle readaptácie na rodinné prostredie a kmeňovú školu.

K najdôležitejším úlohám diagnostického centra patrí:

- komplexná pedagogická, psychologická a špeciálno-pedagogická diagnostika,

- redukcia patologických prejavov v osobnosti dieťaťa a žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, posilňovanie spoločensky akceptovateľných foriem správania, reštrukturalizácia hodnotového systému,
- sprostredkovanie pozitívnych sociálnych zážitkov, vytváranie uspokojivých sociálnych vzťahov, adekvátneho sebahodnotenia detí a žiakov s dôrazom na uvedomenie si osobnej zodpovednosti za vlastné správanie, pozitívna sebarealizácia detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, rozvíjanie vôľových vlastností, zručností, nadania, výchova k zmysluplnému využívaniu voľného času.

2. Princíp inkluzívneho prístupu

Inklúziu vo výchovno-vzdelávacom procese je možné chápať ako jeden z aspektov širšieho procesu inklúzie prebiehajúceho v spoločnosti. Jednou z podmienok je, aby sa do inklúzie zapojili všetci pedagogickí a odborní zamestnanci, ale aj všetci ostatní, ktorí na výchovno- vzdelávacom procese v diagnostickom centre participujú.

V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia, sa uplatňujú pedagogické princípy zamerané na jednotný prístup a odstraňovanie rozdielov medzi deťmi a žiakmi. Výchovný program prispôsobujeme potrebám detí a žiakov, nie naopak.

V DC sa uplatňuje princíp inkluzívneho vzdelávania a výchovy. Inkluzívny prístup sa snaží naplno rozvíjať potenciál každého jednotlivca a podporovať sociálnu kohéziu.

Inkluzívny prístup zdôrazňuje predpoklad, že jednotlivé deti alebo žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú právo zúčastňovať sa všetkého, čo sa ponúka v zariadení.

V DC sa uplatňuje inkluzívna intervenčná stratégia (pomoc, podpora, sprevádzanie), ktorá je orientovaná na dieťa a žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, jeho potreby a záujmy – zohľadňujú sa jeho individuálne odlišnosti a zameriava sa na naplnenie jeho výchovno-vzdelávacích potrieb. Za napĺňanie týchto potrieb detí a žiakov je zodpovedný inkluzívny odborný tím.

3. Kapacita – veľkosť zariadenia

Diagnostické centrum Bratislava – Záhorská Bystrica má aktuálnu kapacitu 27 miest, z toho sú 3 miesta určené na izoláciu chorých detí a 1 miesto sa nachádza v karanténnej miestnosti. Zriadené sú 3 diagnostické skupiny s maximálnym počtom 8 detí (1 skupina 7 detí). V zmysle platnej legislatívy sa najvyšší počet detí v skupine znižuje o dve deti za každé dieťa s mentálnym postihnutím.

4. Charakteristika detí – klientov zariadenia

Do zariadenia sú prijímané deti na neodkladné opatrenie a na žiadosť zákonného zástupcu s poruchami správania v kombinácii so špecifickými poruchami učenia a poruchami pozornosti a aktivity. Spravidla sa jedná o poruchy, ktoré nie je možné odstrániť opatreniami v rodine a škole, a ani ambulantnou formou. Z toho vyplývajú ciele pobytu:

- zistiť príčiny a vývin porúch správania
- poskytnú deťom korektívnu skúsenosť s možnosťou pohľadu na svoje neadekvátne správanie
- posilniť autoreguláciu správania a zvýšiť odolnosť dieťaťa v náročných životných situáciách
- vzhľadom na jeho konkrétny problém v rodine i v škole overiť vhodné výchovné a vyučovacie postupy u dieťaťa.

Poruchami správania sa rozumie široké spektrum maladaptívnych foriem správania, od drobných priestupkov voči disciplíne, prejavov vzdoru, nadmernej plachosti a úzkosti až po agresívne deštruktívne správanie a trestné činy.

V pedagogickej praxi sa najčastejšie vyskytujú následné prejavy porúch správania: dlhodobá nedisciplinovanosť, nerešpektovanie učiteľov, násilné prejavy voči spolužiakom, absencia v školskej dochádzke.

V rodine je to nerešpektovanie autority rodičov, úteky, klamstvo, krádeže, negatívny vplyv rovesníckych skupín, skúsenosti s drogami. Uvedené prejavy porúch správania sa nevyskytujú jednotlivo, ale vždy v kombinácii viacerých vzájomne sa ovplyvňujúcich patologických javov našich klientov.

5. Výchovný jazyk zariadenia

Výchovným jazykom v diagnostických centrách je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

V diagnostických centrách, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v jazyku príslušnej národnej menšiny, je súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti aj komunikácia v štátnom – slovenskom jazyku.

6. Súčasti zariadenia

- Škola -diagnostické triedy
- Diagnosticko – terapeutické oddelenie
- Výchova – výchovné skupiny
- Ekonomicko – hospodárske oddelenie (viď Vnútorný poriadok DC)

7. Personálne zabezpečenie

Zamestnanci Diagnostického centra Bratislava - Záhorská Bystrica		
Pracovné zaradenie	Počet	
	Kvalifikovaní	Nekvalifikovaní
Riaditeľ	1	
Vedúci vychovávateľ		1
Vedúca školskej jedálne	1/2	
Ekonomka a hospodárka	1	
Sociálny pedagóg	1	
Liečebný pedagóg	1	
Učítelia	3	
Vedúca školy		1
Psychológovia	2	
Pedagogickí vychovávatelia	5	
Pomocní vychovávatelia	5	
Kuchárky	3	
Upratovačka	1/2	
Údržbár - šofér	1	
Lekár - psychiater	1/4	
Kurič (sezónny)	1/2	

7. Dlhodobé projekty

Do dlhodobých projektov sa Diagnostické centrum Bratislava - Záhorská Bystrica nezapája hlavne z dôvodu krátkodobého pobytu detí v zariadení. Podľa aktuálnej ponuky sa však zapájame do rôznych rozvojových projektov vyhlásených MŠVVaŠ SR alebo inými subjektmi.

8. Spolupráca zariadenia s rodičmi a inými subjektmi

Dieťa je prijaté na pobyt na základe súdom stanoveného neodkladného opatrenia alebo dohody diagnostického centra s rodičmi, uzatvorenej spravidla na dobu 12 týždňov. Práca s rodičmi je nevyhnutná podmienka pre úspešnosť práce s dieťaťom. V praxi to znamená možnosť rodičov pravidelne navštevovať dieťa a raz mesačne sa uskutočňuje rodičovské stretnutie (nedeľa). Najčastejšie v kontakte s rodičmi je psychológ a sociálny pracovníci. Deti majú možnosť pravidelne telefonovať a udržiavať kontakt s rodinou, ako aj so širším sociálnym prostredím. Každá forma kontaktu a získané informácie napomáhajú k vypracovaniu komplexnej diagnostickej správy ako konkrétneho výstupu pre zákonných zástupcov, sociálnych kurátorov, súdy. Počas pobytu môže dieťa využívať víkendové pobyty v rodine, CDR.

Vzhľadom na problémy a zloženie klientely je neodmysliteľnou súčasťou našej pedagogickej práce aj spolupráca s viacerými inštitúciami. Dlhodobá spolupráca je s

Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Bratislave (OR PZ). Pri začleňovaní našich detí a ich readaptácií na pôvodné rodinné prostredie a školu je nevyhnutná spolupráca s centrami pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie, s kmeňovými školami žiakov, sociálnymi kurátormi a inými pracovníkmi participujúcimi na výchove a vzdelávaní detí.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove

V priestoroch diagnostického centra sú vytvorené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky.

Každý zamestnanec zodpovedá za BOZP na jednotlivých pracovných úsekoch a za zverenú osobu podľa charakteru a náplne práce, podľa školského poriadku, vnútorného poriadku, prevádzkového poriadku.

Za BOZP detí sú zodpovední pedagogickí zamestnanci, ktorí pravidelne informujú deti o BOZP, na začiatku ich pobytu v zariadení ich informuje aj vedúci vychovávateľ.

Externý zamestnanec – bezpečnostný technik:

- zodpovedá za dodržiavanie právnych a ostatných predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a požiarnej ochrane,
- pravidelne oboznamuje, preškoľuje a skúša zamestnancov z predpisov BOZP a PO,
- bezodkladne zisťuje a odstraňuje príčiny úrazov,
- spisuje v spolupráci so zdravotníkom úrazy na základe podkladov zodpovedných pedagógov,
- podáva informácie o úrazoch riaditeľovi zariadenia a robí opatrenia na ich nápravu,
- zabezpečuje plnenie úloh na úseku BOZP a PO,
- sústavne sleduje zmeny v oblasti BOZP, PO a včas o nich informuje.

Z dôvodu výchovy a vzdelávania detí s poruchami správania kladieme zvýšený dôraz na dodržiavanie bezpečnostných opatrení formou sprísneného a dôsledného dozoru počas celého pobytu dieťaťa v zariadení, častejšími upozorneniami detí na nevhodnosť konania determinujúcimi vznik úrazov.

III. Formy výchovy a vzdelávania v Diagnostickom centre Bratislava - Záhorská Bystrica

Podľa platného školského zákona sa diagnostické centrá zriaďujú pre najviac šesť diagnostických skupín ako internátne zariadenie

Diagnostické centrum pracuje s režimovou aplikáciou skupinových foriem práce v nepretržitej prevádzke. Pravidelne sa opakujúce aktivity majú pevné ukotvenie v režime dňa. Denný režim predstavuje časový harmonogram počas dňa a týždňa. Medzi pravidelne sa opakujúce skupinové formy práce s deťmi patria komunity, skupinové aktivity, denné hodnotenie, týždenné hodnotenie správania detí, psychoterapeutické sedenia. Dôraz sa kladie na vzdelávanie v čase výchovy mimo vyučovania formou prípravy na vyučovanie.

V DC je základnou ideou terapeutická komunita, ktorá predstavuje skupinu aktivít, ktoré sa realizujú v diagnostickom centre. Komunitné stretnutia predstavujú demokratický priestor pre každé dieťa v zariadení. Podporuje sa participácia každého jednotlivca a je v ňom neprijateľná akákoľvek selekcia (na základe funkcie, intelektu, pohlavia, veku, a pod.). Medzi dôležité znaky takéhoto systému patria aj: bezpečné prostredie, sociálne učenie a pozitívny zážitok.

Odborné činnosti, ktoré sa uplatňujú vo výchovnej činnosti v režimovom zariadení s nepretržitou prevádzkou sú podrobne rozpracované v procesných štandardoch odborných činností v špeciálnych výchovných zariadeniach (účinné od roku 2020) a obsahových štandardoch odbornej starostlivosti poskytovanej deťom/žiakom v špeciálnych výchovných zariadeniach (účinné od roku 2023), ktoré vypracoval Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie.

IV. Kompetencie klienta v Diagnostickom centre Bratislava - Záhorská Bystrica

Kompetencie sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti mimo vyučovania rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Nadväzujú na rozvíjanie kompetencií v diagnostických triedach. Kompetencie predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu dieťaťa.

Dieťa po pobyte v diagnostickom centre má mať osvojené kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúcej jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke jeho pobytu v DC. Dôležité je uvedomiť si, že niektoré deti nebudú schopné dosiahnuť uvedený výstup.

Kľúčová kompetencia dieťaťa DC Bratislava - Záhorská Bystrica je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu a iné spôsobilosti pri samostatnej príprave na vyučovanie a sebazvedelávaní, v osobnostnom rozvoji, v aktívnom využívaní voľného času a budúcim aktívnom uplatnení sa v praktickom živote. Konkrétne kompetencie dieťaťa v zariadení sú nasledovné:

Kompetencie učiť sa učiť

- dokáže sa pripravovať na vyučovanie
- dokáže spravovať školské pomôcky
- dokáže sa orientovať v zadanom učive
- dokáže prezentovať získané vedomosti
- dokáže udržiavať písomný prejav na primeranej úrovni
- dokáže aktívne vyhľadávať a použiť nové poznatky
- dokáže získané poznatky uplatniť v každodennom živote

Komunikačné kompetencie

- dokáže primerane verbalizovať svoje postoje, pocity, názory
- dokáže svoje aktívne počúvať
- rozvíja si komunikačné schopnosti v oblasti moderných IKT
- rozvíja si slovnú zásobu a komunikuje spoločensky akceptovateľným spôsobom
- prijíma spätnú väzbu a dokáže primerane reagovať

Sociálne kompetencie

omenuje svoje potreby, city a pocity
zvládne jednoduché stresové situácie
dokáže požiadať o pomoc
konštruktívnym postupom rieši jednoduché konflikty
presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti
rešpektuje úlohy a pravidlá diagnostickej skupiny
efektívne spolupracuje v skupine
vedomuje si potreby žiakov a osôb so zdravotným znevýhodnením
vedomuje si potreby ostatných detí a dokáže robiť kompromisy
poskytne pomoc alebo pomoc prívola
vedomuje si význam vytvárania kvalitných medziľudských vzťahov

Pracovné kompetencie

prejavuje samostatnosť vo vypracovaní domácich úloh
dokončí prácu
prijíma nové informácie a poznatky
plní si svoje povinnosti
plánuje a hodnotí svoje činnosti
upevňuje svoju vytrvalosť
ovláda jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti potrebné pre praktický život
rozvíja manuálne zručnosti

Občianske kompetencie

vedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb
vedomuje si potrebu prijatia zodpovednosti za svoje správanie
je otvorený primeranému participovaniu na živote v diagnostickej skupine
prejavuje úctu k rodičom a k starším osobám
vedomuje si svoje práva vyplývajúce z medzinárodných dohôd

Kultúrne kompetencie

pozná kultúrne pamätihodnosti okolia a regiónu a dokáže prezentovať kultúrne pamätihodnosti svojho rodiska
rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie
dokáže rešpektuje iné kultúry a zvyky
podieľa sa na kultúrneho prostredia diagnostickej skupiny
je otvorený podieľať sa na kultúrnych podujatiach v diagnostickej skupine
ovláda základy kultúrneho správania
rozvíja svoje vlohy

V. Tematické oblasti výchovy v Diagnostickom centre Bratislava - Záhorská Bystrica

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy, čo umožňuje aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov diagnostických centier. Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v podmienkach jednotlivých centier je možné a žiaduce vzájomné prelínanie tematických oblastí výchovy a ich realizácia so zreteľom na rešpektovanie špecifických potrieb a individuálnych osobitostí

detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Tematické oblasti výchovy reprezentujú odporúčané ciele a obsah výchovno-vzdelávacej činnosti v diagnostickom centre.

Ciele a obsah výchovy a vzdelávania v diagnostických centrách sa realizujú prostredníctvom tematických oblastí výchovy:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Rodina, vzťahy a partnerstvo
3. Spoločnosť a príroda
4. Sebarozvoj a svet práce
5. Kultúra a umenie
6. Zdravie a subjektívna pohoda
7. Protidrogová prevencia a prevencia sociálno-patologických javov

Obsah výchovy v diagnostických centrách sa uplatňuje v režimových prvkoch, participácii všetkých zamestnancov s cieľom uplatňovania princípov inklúzie a terapeutickú komunitu.

1. Komunikácia a práca s informáciami

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami je rozvíjať jazykové a komunikačné spôsobilosti detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a osvojiť si komunikačnú etiku, zručnosti riešiť konflikty a vyjadrovať svoje postoje a názory.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>	
1.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti dieťaťa a žiaka.
2.	Budovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
3.	Rozvíjať slovnú zásobu a správny spôsob vyjadrovania.
4.	Osvojiť si finančnú gramotnosť a rozvíjať zručnosti pri práci s počítačom. Vedieť rozlíšiť rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom.
5.	Vedieť si overovať nadobudnuté informácie a nepodliehať konšpiráciám.
6.	Rozvíjať logické myslenie.
7.	Podporovať ekonomické a právne povedomie.

2. Rodina, vzťahy a partnerstvo

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Rodina, vzťahy a partnerstvo je oboznámenie sa s problematikou manželstva a rodičovstva. Rieši tiež partnerské vzťahy, ich štruktúru a problematiku.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Rodina, vzťahy a partnerstvo</i>	
1.	Chápať význam zodpovedného vzťahu k partnerstvu.
2.	Chápať význam zodpovedného vzťahu k sexuálnemu životu.
3.	Pomenovať úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny.
4.	Formovať osobnosť a podporovať väzby v rodine.
5.	Chápať mravné aspekty rodinného života.
6.	Poznať riziká prostitúcie, promiskuity a násilia v rodine.

3. Spoločnosť a príroda

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda je rozvíjať prírodovednú gramotnosť a zodpovedný prístup k životnému prostrediu.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>	
1.	Rozvíjať ekologické povedomie a vzťah k životnému prostrediu.
2.	Aplikovať minimalizáciu a triedenie odpadu.
3.	Poukazovať na dopady ľudskej činnosti na environmentálne prostredie.
4.	Realizovať aktivity smerujúce k trvalo udržateľnému rozvoju krajiny.
5.	Vplývať a usmerňovať pri získavaní morálnych hodnôt spoločnosti.
6.	Generovať prirodzenú zvedavosť a poznávanie prírodných javov.
7.	Odstraňovať negatívne prejavy správania a rozvíjať kultiváciu osobnosti.

4. Sebarozvoj a svet práce

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce je rozvíjať manuálne zručnosti, vzťah k manuálnej práci a spôsobilosti technického myslenia.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce</i>	
1.	Nadobudnúť pracovné zručnosti a vedomosti.
2.	Orientovať sa v rôznych oboroch ľudskej činnosti.
3.	Rozvíjať jemnú motoriku a chápať potrebu uplatnenia sa na trhu práce.
4.	Rozvíjať vôľové vlastnosti a schopnosti. Prekonávať nezáujem, nechť k povinnostiam.
5.	Chápať význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu.
6.	Získavať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov.

5. Kultúra a umenie

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie je upevňovanie povedomia o umeleckých hodnotách. Rozvíja kritické myslenie a kultúrnu identitu.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie</i>	
1.	Rozvíjať estetické cítenie a obohacovať fantáziu a kreativitu.
2.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
3.	Prejavovať úctu ku kultúrnym národným hodnotám, rozvíjať vzťah k umeniu.
4.	Rozvíjať talent a umelecké schopnosti.
5.	Podieľať sa na realizácii kultúrnych podujatí.
6.	Získavať informácie o miestnom, národnom, európskom a svetovom kultúrnom dedičstve.

6. Zdravie a subjektívna pohoda

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda je rozvíjať fyzické zdravie, duševné zdravie a zdravý životný štýl detí. Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>	
1.	Rozvíjať pohybovú aktivitu u detí a žiakov a zlepšovať zdravotný stav a kondíciu.
2.	Viesť k aktívnemu oddychu ako k prostriedku psychohygieny a k zdravému životnému štýlu.
3.	Rozvíjať kognitívny a afektívny aspekt k ochrane svojho zdravia.
4.	Rozvíjať športový talent a schopnosti.
5.	Pomáhať orientovať sa v zásadách zdravej výživy.
6.	Upevňovať kolektívne vzťahy, viesť k disciplíne a dodržiavaniu pravidiel.

7. Protidrogová prevencia a prevencia sociálno-patologických javov

Hlavným cieľom tematickej oblasti výchovy Protidrogová prevencia a prevencia sociálno-patologických javov je poukázať na nebezpečenstvo a riziko, ktoré s uvedenými javmi súvisí a naučiť deti a žiakov možné účinné postupy prevencie.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Protidrogová prevencia a prevencia sociálno-patologických javov</i>	
1.	Poznať negatívne dôsledky užívania drog a psychotropných látok.
2.	Nadobúdať právne vedomie a uvedomiť si trestnoprávnu zodpovednosť.
3.	Osvojiť si zručnosti, ktoré umožňujú správnym spôsobom riešiť problémy.
4.	Získavať informácie o činnosti preventívnych a poradenských zariadení.
5.	Predchádzať sociálno-patologickým javom a eliminovať kriminalitu, záškoláctvo, násilie páchané na deťoch, obchodovanie s ľuďmi a iné nežiaduce javy.
6.	Analyzovať prejavy šikanovania v škole, na pracovisku, v sociálnych a výchovných inštitúciách a eliminovať výskyt týchto prejavov.
7.	Venovať sa rizikám a problematike členstva v extrémistických skupinách a náboženských sektách. Uvedomiť si aké riziká so sebou nesie rasizmus, xenofóbia a prejavy násillia pri demonštráciách.

VI. Výchovný plán Diagnostického centra Bratislava - Záhorská Bystrica

1. Stratégia výchovno – vzdelávacej činnosti

Na zhodnotenie aktuálneho stavu činnosti diagnostického centra slúži SWOT analýza. Napomáha pri formulovaní následnej koncepcie rozvoja diagnostického centra a stanovuje stratégiu VVČ. Zameriava sa na vnútorné podmienky zariadenia a vonkajšie faktory, ktoré sú určujúce pre budúce smerovanie.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • vysoká odbornosť pedagogických a nepedagogických zamestnancov a záujem o jej zvyšovanie • profesionálna psychologická a terapeutická starostlivosť, • individuálna starostlivosť o chlapcov • zapájanie sa do projektov • dobrá spolupráca so štátnymi inštitúciami, MVO, MČ – Záhorská Bystrica, rodičmi klientov • lokalita zariadenia- blízko hlavného mesta Bratislavy, turistická oblasť, • osobná starostlivosť chlapcov o životné prostredie a o prostredie v zariadení a okolo neho • na dobrej úrovni starostlivosť o klientov, dobré vzťahy s rodičmi klienta • dobrá mediálna podpora – TV a pod. • možnosť vzdelávať pedagogických a odborných zamestnancov v kontinuálnom vzdelávaní. • organizačne schopní zamestnanci pri realizácii – konferencii, veľkých projektov • celoslovenská súťaž umeleckej tvorivosti detí z RC, DC, LVS „BIBIANA“ • program Foster • medzinárodná konferencia <p>KRIŽOVATKY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná možnosť finančného ohodnotenia pedag. a nepedag. zamestnancov • zastaraný vonkajší stav, plot, brány, parkovisko • podmienky na vyučovanie Tv – nemáme telocvičňu • nedostatočná legislatívna úprava zákona 305/2005, 245/2008, 36/2005

<ul style="list-style-type: none"> • letný pobyt chlapcov na Liptove • realizácia Individuálneho reedukačného plánu • rodičovské terapeutické skupinky 	
<p>PRÍLEŽITOSTI</p>	<p>RIZIKÁ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vytvárame podmienky pre vzdelávanie klientov mimo zariadenia • možnosť zapájania do voľnočasových projektov klientov aj dospelých • vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov • vytváranie podmienok na poradenský proces pre rodičov detí s poruchami správania vo veku 15-18 rokov • metodické usmerňovanie CDR, RC, ÚPSVaR pri riešení problémov s dieťaťom s poruchami správania 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu voľnočasových a prevenčných programov • exkluzívna lokalita, v ktorej je zariadenie umiestnené • nedostatočná medzirezortná spolupráca (MŠVVaŠ SR, MPSVaR SR, MZ SR, MS SR, MV SR, PPZ) • časté zmeny v legislatívnej úprave v školskom systéme a v ústavnej starostlivosti • nedostatočné finančné ohodnotenie nepedagogických pracovníkov (kuchárky, pomocní vychovávatelia, školník (problém nastáva pri hľadaní nových pracovníkov, nik nemá záujem za taký malý plat ísť pracovať)

	<ul style="list-style-type: none"> • COVID-19 • DC je závislé od rôznych systémov riešenia a rozhodovania o deťoch a rodiny v kríze. • Nedostačujúce metodické riadenie z MŠVVaŠ SR • Špeciálne výchovné zariadenia (ďalej len ŠVZ sú riadené 8 okresnými úradmi čo pokladáme sa nesystémové v následnosti pri riadení dislokačnej siete a ústrednej evidencii detí (žiakov) v ŠVZ.
--	---

Z výsledkov SWOT analýzy vieme o svojich silných a slabých stránkach. Silné stránky DC sú postavené na vzťahoch a vysoko kvalifikovanom kolektíve, dobrej práci a hlavne ochote prijať zmeny, zameranej na rozvoj a prevýchovu osobnosti detí. Slabé stránky sa prejavujú hlavne v slabšej spolupráci s rodičmi.

Stratégia činností Diagnostického centra Bratislava - Záhorská Bystrica vychádza s koncepcie tvorivo-humanistickej výchovy ako základného východiska poňatia výchovy (THV systém). Táto koncepcia vychádza z týchto hlavných zásad:

- výchova je dôležitejšia ako vzdelávanie (posilňovať metódy výchovy, viac sledovať prežívanie, hodnotové systémy detí, motiváciu)
- rozvíjanie najvyšších kognitívnych funkcií (zahŕňajú v sebe siné podnety pre motiváciu, city a tvorivosť)
- štruktúrovanie nonkognitívnych funkcií (KEMSAK – kognitivizácia, emocionalizácia, motivácia, socializácia, axiologizácia, kreativizácia)
- inovácia hodnotenia osobnosti (hodnotiť sa nemá len výsledok činnosti ale predovšetkým úroveň rozvoja funkcií osobnosti)
- prepojenie poznatkov psychológie s pedagogickou praxou

V širšom zmysle slova je výchova rozvíjanie možností človeka, v užšom slova zmysle je to odborné a cieľavedomé rozvíjanie psychických procesov, funkcií a vlastností.

Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov Diagnostického centra Bratislava - Záhorská Bystrica

V súlade s ustanoveniami zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov podporujeme profesijný rozvoj ako súčasť celoživotného vzdelávania, ktoré je sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavania, zdokonaľovania, rozširovania, a dopĺňania profesijných kompetencií pedagogického a odborného zamestnanca, potrebných na výkon pedagogickej a odbornej činnosti. Profesijný rozvoj sa uskutočňuje prostredníctvom

vzdelávania, tvorivej činnosti súvisiacej s výkonom pracovnej činnosti, najmä činnosti vedeckej, výskumnej, publikačnej alebo umeleckej, sebvzdelávania a výkonu pracovnej činnosti alebo absolvovania odbornej stáže zameranej na inovovanie profesijných kompetencií. V zmysle § 40 ods. 4 vyššie uvedeného zákona, vydáva riaditeľ po prerokovaní so zriaďovateľom, zástupcami zamestnancov a v pedagogickej rade plán profesijného rozvoja. Podľa ods. 5 na základe plánu profesijného rozvoja vydáva riaditeľ ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov. Ročný plán vzdelávania možno počas jeho platnosti dopĺňať a meniť v súlade s aktuálnymi možnosťami a potrebami zariadenia. Taktiež budeme na zvyšovanie profesijných kompetencií pracovníkov využívať ponuky iných inštitúcií ako napr. MPC, VÚDPAPu, MŠ SR a iné.

Vypracoval: kolektív vychovávateľov DC Bratislava - Záhorská Bystrica

Aktualizoval: vedúca výchovy PhDr. Oľga Božecová

Prerokované a schválené na PR 08.09.2023

**Mgr. Martin Čepček
riaditeľ**